

"תוכנית מורשה" - המשך קיום סיורים לימודיים בישראל לסטודנטים יהודים מהתפוצות

עד דצמבר 2025

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות הממשלה מס' 3818 מיום 16.11.11, מס' 4962 מיום 22.7.12, מס' 747 מיום 17.9.13, מס' 2239 מיום 14.12.14, מס' 967 מיום 14.1.16, מס' 2980 מיום 17.8.2017, מס' 631 מיום 10.12.2020, מס' 1287 מיום 17.3.2022 ומס' 590 מיום 4.6.23:

1. להמשיך לקיים סיורים לימודיים בישראל של המשתתפים במסגרת "תוכנית מורשה", שמטרתה קירוב של סטודנטים יהודים בתפוצות בגילי 17-30 למדינת ישראל ולעם היהודי באמצעות לימודי העשרה בנושאי יהדות וישראל עד חודש דצמבר 2025. עיקר התוכנית: הבאת המשתתפים לסיור לימודי בישראל למשך כ-15-25 ימים בשני מחזורים בכל שנה, במהלך לימודיהם זאת במסגרת המשך הפרויקט המשותף לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית (להלן: "סיור מורשה"). הפרויקט ימומן על ידי ממשלת ישראל והסוכנות היהודית ביחס שווה, בכפוף לכל דין.

2. להסמיך את ועדת ההיגוי המצוינת בהחלטה 590 להמשיך ליישם את ההחלטה לביצוע סיור "מורשה" עד חודש דצמבר 2025 ובכפוף לכל דין. באחריות ועדת ההיגוי להמשיך בקביעת תכני הסיור ואתרי הביקור בהתייחס לזהות יהודית וציונית ולתרבות ישראלית וכן לענייני השעה של מדינת ישראל והעם היהודי; אישור קריטריונים להשתתפות בסיור; אישור תוכנית העבודה והתקציב. כמו כן תמשיך הוועדה ללוות את סיורי "מורשה" ולפקח על עמידתם ביעדיהם וניהולם התקין.

3. התוכנית תבוצע ע"י הסוכנות היהודית, בכפוף להוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

4. לשם מימון החלטה זו, לתקן את החלטת ממשלה מס' 2328 מיום 31 באוקטובר 2024 שעניינה "הקצאת תקציבים עבור יישום הסכמים קואליציוניים והחלטות נוספות בשנת 2025" (להלן – החלטה 2328) ולייעד סכום של 15 מיליון ש"ח מתוך הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 2328, למשרד החינוך עבור הפעלת תוכנית מורשה, בהתאם למפורט להלן:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2025 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206001	פעילויות מטה מרכזיות	15,000	תוכנית מורשה

5. בנוסף, מימוש החלטת הממשלה מותנה בתקצוב בסך 15 מיליון ש"ח מהסוכנות היהודית וכן סך של כ-3 מלש"ח נוספים מגבייה ממשתתפים בכל שנה.
6. תנאי ליישום החלטה זו הוא קבלת חוות דעת מקצועית ומשפטית של המשרדים בהתאם להנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 ביחס לכל רכיבי החלטה זו לרבות בעניין פירוט ההוראות הכלולות בה לצורך הקצאת הסכומים. יובהר כי אין באזכורם של הגופים בהחלטה זו כדי לחייב את ההקצאות אשר כפופות לבדיקות מקצועיות ומשפטיות בהתאם להנחיה כאמור. בהתאם לכך, העברת הסכום המפורט בהחלטה זו תותנה בבדיקה מקצועית של המשרדים ובחוות דעת משפטית של היועצים המשפטיים של המשרדים.
7. יובהר כי תקציבים אלו ייעודו לתקנות המקבילות לתקנות קיימות בחוק התקציב לשנת 2025 בהתאמות הנדרשות הנובעות משינויים במבנה התקציב, וכי ככלל לא ייפתחו תקנות חדשות לשם תקצובם ובכפוף לשני אלה:
 - א. הביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים ובכפוף לכל דין.
 - ב. תקציב אשר ימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תוכנית הפעולה קיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן למניעת כפל מקורות מימון.
8. ככל שסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית, אשר יוקצו מכוח החלטה 2328, יופחתו באופן רוחבי במסגרת תיקונים להחלטה 2328, יופחת גם הסכום שיוקצה מתוקף החלטה זו, בשיעור זהה, כך שסך הסכומים שיוקצו לטובת יישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2025 לא יעלו על הסכומים האמורים בסעיף 1 להחלטה 2328.

דברי הסבר

רקע כללי

תוכנית "מורשה", היא תוכנית שמטרתה קירוב סטודנטים יהודים בתפוצות, בגילאי 17-30, למדינת ישראל ולעם היהודי, באמצעות השתתפותם בלימודי העשרה ביהדות וישראל, ביוזמת ובמימון תורמים מקרב יהדות התפוצות.

במטרה להעמיק ולחזק את זיקתם של משתתפי תוכנית "מורשה" ליהדות ולישראל, החליטה הממשלה (בהחלטת ממשלה מס' 3818 מיום 16 בנובמבר 2011) לתמוך ב"מורשה", בשנת הלימודים האקדמית 2025 בלבד, באמצעות הבאת משתתפי מורשה לסיור לימודי ראשון בישראל בן 15-25 ימים במהלך לימודיהם; וזאת במסגרת פרויקט משותף לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית (להלן: "סיור מורשה"), אשר ימומן על ידם ביחס שווה. בהמשך, נתקבלה החלטה דומה (החלטת ממשלה 4962 מיום 22.7.12) ביחס לשנת הלימודים 2012-2013 וכן ביחס לשנת הלימודים 2013-2014 (החלטת ממשלה 747 מיום 17.9.13) ושנת הלימודים 2014-2015 (החלטת ממשלה 967 מיום 14.1.16), לשנת הלימודים 2015-2016 (החלטת ממשלה 2980 מיום 17.8.2017), לשנת הלימודים 2016-2017 (החלטת ממשלה 631 מיום 10.12.2020), לשנת הלימודים 2017-2018 ו-2018-2019 (החלטת ממשלה 1287 מיום 17.3.2022) ולשנים 2023-2024 החלטה מספר 590 מיום 4.6.23.

יוזכר כי הסיורים בישראל במסגרת "מורשה", החלו לפעול כפיילוט משותף לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית ב-15 בנובמבר 2007 ועד ל-1 באפריל 2009. על מנת לאפשר את סיום מחזור התוכנית, יצאו סיורים נוספים במסגרת הפיילוט בתקופה שבין ה-1 בנובמבר 2010 ל-28 בפברואר 2011.

סך הכל ביקרו בישראל למעלה מ-20,000 סטודנטיות וסטודנטים במסגרת סיורי "מורשה".

כדי לממש את ההחלטה לביצוע סיור מורשה הוקמה ועדת היגוי משותפת לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית. בוועדה משתתפים נציג משרד החינוך, נציג הסוכנות ונציג החשב הכללי במשרד האוצר והיא תרכז ע"י נציגי משרד החינוך.

באחריות ועדת ההיגוי: קביעת תכני הסיור ואתרי הביקור בהתייחס לזהות יהודית וציונית ולתרבות ישראלית וכן לענייני השעה של מדינת ישראל והעם היהודי; אישור הקריטריונים להשתתפות בסיור; אישור תוכנית העבודה והתקציב; כמו כן, מלווה הוועדה את סיור מורשה ומפקחת על עמידתו ביעדיו וניהולו התקין.

הסטודנטים בתוכנית "מורשה" מתוכננים להגיע לסיורי קיץ או חורף, בקבוצות של כ-30-45 איש בהתאם לתוכנית הלימודים של כל סטודנט. בשנת התקציב 2024, ובעקבות אירועי ה-7 באוקטובר 2023 ומלחמת חרבות ברזל, הייתה הפחתה מסוימת במס' הקבוצות שהגיעו לישראל, בעיקר בשל מחסור בטיסות ועלויותיהן. יחד עם זאת, הגיעו בחורף 2023-2024 ובקיץ 2024 כ-1000 סטודנטים שמהות הסיור שלהם שונתה: התווסף אליה חלק מרכזי של מתן סיוע ליישובי העוטף, למפונים מתפוזן ומתדרום והתנדבות ייעודית לפי צרכי החברה בישראל. ההערכה היא כי בתקופה המכוסה על ידי החלטה זו עתידים להגיע 2,500-3,000 סטודנטים.

תוכנית "סיור מורשה" תבוצע על ידי הסוכנות היהודית, בכפוף להוראות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992 ותקנותיו.

מימון המשך התוכנית יעשה באמצעות הקצאת תקציב ביחס שווה בין הסוכנות היהודית ומשרד החינוך, בסך של 15 מיליון ש"ח כל אחד, לצד מימון באמצעות גבייה ממשתתפי התוכנית בסך של כ-3 מיליון ש"ח. לשם מימון החלטה זו מוצע לייעד סכום של 15 מיליון ש"ח מתוך הסכומים המיועדים ליישום הסכמים קואליציוניים בשנת 2025 כאמור בסעיף 1 להחלטה 2328, למשרד החינוך עבור הפעלת תוכנית מורשה, בהתאם למפורט להלן:

משרד	מספר תוכנית	שם תוכנית	סכום בשנת 2025 (אלפי ש"ח)	פירוט
חינוך	206001	פעילויות מטה מרכזיות	15,000	תוכנית מורשה

כמו כן, הקצאת התקציב על פי החלטה זו כפופה לעמידה בתנאים הקבועים בהנחיית היועץ, ובכלל זאת:

1. קבלת חוות דעת מקצועיות ומשפטיות אשר מהוות תנאי לקיום ההחלטה;
 2. כי תקציב אשר יימצא כי מממן פעילות או סוג פעילות הממומנים כבר על ידי אותו משרד או משרד אחר, יצורף למרכיב תוכנית הפעולה הקיימת באותו עניין ויבוצע באותו אופן, למניעת כפל מקורות מימון;
 3. כי ככלל ייעוד התקציב יהיה לפעילויות קיימות ולא ניתן יהיה לפתוח בגינת תקנות חדשות;
 4. כי אין בעצם שילוב התקצוב בתחומי התוכניות השונות כדי לגרוע מכך שהביצוע מהתקציב ייעשה בהתאם לנהלים המקובלים, על פיה כללים המחייבים בכל משרד, ובכפוף לכל דין.
- בנוסף, מוצע כי ככל שיהיה שינוי בסכומים המוקצים לטובת יישום הסכמים קואליציוניים והסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית בשנת 2025, יופחתו הסכומים שיוקצו לטובת השינוי האמור מתוך ההקצאה האמורה בהחלטה זו בשיעור זה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

תקציב

כמפורט לעיל

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר - מאשר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מספר 3818 מיום 16.11.11

החלטה מספר 4962 מיום 22.7.12

החלטה מספר 747 מיום 17.9.13

החלטה מספר 2239 מיום 14.12.14

החלטה מספר 967 מיום 14.1.16

החלטה מספר 2980 מיום 17.8.2017

החלטה מספר 631 מיום 10.12.2020

החלטה מספר 1287 מיום 17.3.2022

החלטה מספר 590 מיום 4.6.2023

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת חוות דעת משפטית.

מגיש: שר החינוך

י"א בכסלו התשפ"ה
12 בדצמבר 2024

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת היועצת המשפטית

י"א בכסלו תשפ"ה

12 בדצמבר 2024

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת ההחלטה

"תכנית מורשה" - המשך קיום סיורים לימודיים בישראל לסטודנטים יהודים בתפוצות עד דצמבר 2025

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטיה המשפטיים

מוצע לאשר את המשך קיומה של "תכנית מורשה" (להלן: התכנית), שמטרתה קירוב סטודנטים יהודים בתפוצות, בגילאי 17-30, למדינת ישראל ולעם היהודי, באמצעות השתתפותם בלימודי העשרה ביהדות וישראל עד חודש דצמבר 2025..

במסגרת התכנית מגיעים המשתתפים לסיור לימודי בישראל למשך 15-25 ימים בשני מחזורים בכל שנה, במהלך לימודיהם, כחלק מפרויקט המשותף לממשלות ישראל ולסוכנות היהודית אשר ימומן על ידן ביחס שווה, בכפוף לכל דין לרבות חוק חובת המכרזים, התשנ"ב – 1992 ותקנותיו.

בנוסף, כדי לממש את ההחלטה לביצוע התכנית הוקמה ועדת היגוי משותפת לממשלת ישראל ולסוכנות היהודית. בוועדה ישתתפו נציג משרד החינוך, נציג הסוכנות ונציג החשב הכללי במשרד האוצר והיא תרוכז ע"י נציג משרד החינוך. באחריות ועדת ההיגוי: קביעת תכני הסיור ואתרי הביקור בהתייחס לזהות יהודית וציונית ולתרבות ישראלית וכן לענייני השעה של מדינת ישראל והעם היהודי; אישור הקריטריונים להשתתפות בסיור; אישור תכנית העבודה והתקציב; כמו כן, מלווה הוועדה את התכנית ומקיימת בקרה על עמידתה ביעדיה וניהולה התקין.

יצוין כי הממשלה אישרה בעבר החלטות דומות – הראשונה בשנת 2011 (החלטת ממשלה מספר 3818 מיום 16.11.11) והאחרונה - החלטת ממשלה 590 מיום 4.6.23 וכעת מבוקש להאריך את התכנית לשנים לתקופה נוספת, עד חודש דצמבר 2025.

באשר למקורות התקציב – כמפורט בהצעה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם

ההצעה אינה מעוררת קשיים משפטיים.

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 9510402 | טלפון 073-3931176 | פקס 073-3931178 | דוא"ל mishpatit@education.gov.il

شارع دبوراهنبياء 2, اورشليم-القدس, 9510402 | هاتف 073-3931176 | فاكس 073-3931178 | www.edu.gov.il

מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרו שלא כדין עובר עבירה

מדינת ישראל
משרד החינוך
לשכת היועצת המשפטית

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שההצעה נוגעת להם

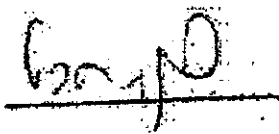
לשכה משפטית משרד האוצר - אין מניעה משפטית

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה

מדובר בתכנית מתמשכת, כאמור בתמצית ההצעה, המבוססת על שיתוף פעולה בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות היהודית. לעניין זה יוזכר כי מעמדה של הסוכנות היהודית מעוגן בחוק מעמדן של ההסתדרות הציונית העולמית ושל הסוכנות היהודית לארץ ישראל, תשי"ג – 1952, מכוחו נכרתה אמנה בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות ונקבעו בה תפקידיה של הסוכנות ותחומי פעילותה. אחד מתפקידים אלה הוא עליית הנוער, טיפול בנוער והכשרתו (סעיף 1ה לאמנה בין ממשלת ישראל לבין הסוכנות היהודית לארץ ישראל משנת 1979). תכנית מורשה פועלת לקירוב סטודנטים יהודים מהתפוצות למדינת ישראל, במטרה להעמיק ולחזק את זיקתם ליהדות ולמדינת ישראל. לדברי היחידה המקצועית, התכנית תבוצע ע"י הסוכנות היהודית, על מנת לממש את תפקיד הסוכנות כאמור לעיל ובהיותה של הסוכנות היהודית גוף המתכלל פעילות מול הקהילות היהודיות בתפוצות בצורה מיטבית בכל העולם. ההתקשרות תבוצע בהתאם ובכפוף למתחייב מחוק חובת המכרזים ותקנותיו וכן בכפוף לקיומו של תקציב מתאים בהתאם לכל דין.

עוד יובהר כי הקצאת הסכומים המפורטים בסעיף התקציב כפופה לכלל התנאים המפורטים בהחלטה 2328 מיום 31.10.24 ולהנחיית היועצת המשפטית לממשלה מס' 1.1801 בעניין "יישום הסכמים פוליטיים בעלי משמעות תקציבית".

לאור האמור, אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

ס/בכירה ליועצת המשפטית

עו"ד שנית הראל

חתימה

תפקיד

שם

רח' דבורה הנביאה 2, ירושלים, 9510402 | טלפון 073-3931176 | פקס 073-3931178 | דוא"ל mishpatit@education.gov.il

شارع دبوراهنبيئة 2, اورشليم-القدس, 9510402 | هاتف 073-3931176 | فاكس 073-3931178 | www.edu.gov.il

מסמך זה עלול להכיל מידע המוגן לפי חוק הגנת הפרטיות – מוסרי שלא כדין עובר עבירה

